

Засоби масової інформації, посилаючись на прес-службу партії «Батьківщина» [поширили повідомлення](#)

про те, що у Львові в зв'язку з арештом Юлії Тимошенко відбулися збори ініціативної групи створення громадського Комітету опору диктатурі, серед учасників якого поряд з низкою партій згадані й громадські рухи – «Зарваницька ініціатива» та «Відсіч».

Однак Громадянський рух «Відсіч» участі в жодній нараді не брав, оскільки в ці дні проводив навчально-планувальний табір в Карпатах, і його активісти навіть фізично не змогли би долучитися до створення Комітету, а тим більше до затвердження плану першочергових дій, «зокрема щодо інформування мешканців регіону про актуальну політичну ситуацію, а також акцій протесту проти запровадження в Україні диктатури», – як повідомляється у згаданому повідомленні. Більше того, навіть у телефонному режимі (в таборі «Відсічі» чудово функціонує мобільний зв'язок всіх операторів) згоди «Відсічі» на участь в такому Комітеті не запитали, а сама «Відсіч» про свою «участь» в нараді з його створення дізналася із засобів масової інформації.

Громадянський рух «Відсіч» цілком усвідомлює, що судовий процес над Юлією Тимошенко є політичним, і що причиною його є зовсім не роль колишнього прем'єр-міністра в укладенні нашвидкуруч абсолютно не відповідаючого інтересам України контракту на закупівлю російського газу. Ми бачимо, що судовий процес над лідером найбільш рейтингової опозиційної сили відбувається з численними порушеннями законодавства й прав звинувачуваної на повноцінний захист та є звичайним переслідуванням політичної опозиції.

Громадянський рух «Відсіч» також не проти створення будь-яких комітетів, які не на словах, а на ділі запобігатимуть запровадженню диктатури в Україні. Однак для нас з низки причин є абсолютно неприйнятним участь в Комітеті, який створюється, як це виглядає, з причини зміни запобіжного заходу відомому політику, а не через загрозу диктатури. Сама назва Комітету є не зовсім відповідною ситуації в Україні, де, попри численні порушення з боку влади громадянських прав і свобод, диктатури все ж таки, на щастя, поки що немає. Якщо ж мова йде про дії на випередження, мета яких унеможливити загрозу запровадження диктатури, то в нас виникають сумніви щодо щирості намірів засновників Комітету діяти в цьому напрямку. Бо сам по собі арешт Юлії Тимошенко не є тією причиною, яка мала б спонукати до таких дій. Значно більшими ознаками спроб запровадження диктатури є арешти не політиків, яких аж ніяк не можна назвати безгрішними, а пересічних громадян за найменші спроби висловити свою позицію. Наприклад, арешти й тривале утримання під вартою рядових учасників підприємницьких протестів за значно меншими, ніж щодо Юлії Тимошенко, звинуваченнями. Або абсолютно неадекватна з точки зору Закону реакція влади на руйнування пам'ятнику Сталіну (тривале утримання під вартою великої кількості людей за звинуваченням у хуліганстві), смаження яєшні чи співання вульгарних пісень біля вічного вогню (вчинки, які, з точки зору чинного законодавства, мають кваліфікуватися

як хуліганство й каратися в адміністративному, а не кримінальному порядку), засудження депутатів районної ради за нібито опір міліції під час подій 9 травня 2011 року на тлі показового перебування на волі учасника тих самих подій, який стріляв з пістолета по людях, інші дії влади, які свідчать про системні порушення прав і свобод громадян:

- численні заборони мирних зібрань при повній відсутності зазначених у ст. 39 Конституції України причин;
- спроби прийняття закону, який обмежував право громадян на такі зібрання;
- відбирання частот в непідконтрольних владі телеканалів;
- спроби запровадження цензури у засобах масової інформації;
- свавільне трактування законодавства держави (повернення старого тексту Конституції в обхід прописаних у ній процедур її зміни), в т.ч. й зі здачею національних інтересів України (угода про продовження перебування Чорноморського флоту Росії на території України);
- скасування указів колишнього Президента;
- судова «реформа», яка зробила суди ще більш залежними від влади;
- знищення інституту парламентаризму через перетворення його в придаток президентської вертикалі, в якому щоденно порушуються прописані в Конституції процедури голосування тощо.

Якщо вже брати сам суд над Юлією Тимошенко, то значно більшою ознакою спроб запровадження диктатури, ніж її арешт, є дії судової міліції (попри протизаконну поведінку народних депутатів України в залі судового засідання, санкцію на них мала дати Верховна Рада, а не суддя) та утиски прав присутніх на суді журналістів.

Однак жодна з вищеперелічених причин не стала причиною створення Комітету опору диктатурі. Більше того, коли громадськість протестувала проти утисків прав і свобод, опозиційні політики (в т.ч. й партія «Батьківщина» й особисто Юлія Тимошенко), володіючи незрівнянно більшими за організації громадянського суспільства ресурсами, не проявляли достатньої зацікавленості цими проблемами.

Це все викликає в нас сумніви у щирості намірів політиків опиратися диктатурі, а більше нагадує захист своїх корпоративних інтересів (можливість прийти до влади) замість захисту цінностей. Сам факт вписування «Відсічі» без її згоди до Комітету опору диктатурі свідчить про зневажливе і навіть цинічне ставлення політиків до громадськості. Політична опозиція вважає громадськість не суб'єктом співпраці заради змін чи захисту досягнень, а об'єктом використання у власних інтересах, такими собі слухняними роботами-чорноробами, яким опозиційні політики відводять роль сумирного технічного підрозділу виконання планів партій, оскільки самі партії через своє отаке

ставлення до народу вже розгубили весь дієвий людський потенціал.

Попри те, що Громадянський рух «Відсіч» існує лише півтора роки, багато його учасників мають чималий досвід спілкування з політиками й добре пам'ятають, чим обернулося для України потурання «меншому злу» та зверхній позиції політиків щодо громадськості – «ви все одно підтримаєте нас, бо наші опоненти ще гірші». Саме через таку позицію нині опозиційні політики (в т.ч. й Юлія Тимошенко) втратили довіру тієї активної частини народу, якої не вистачило для того, аби виграти президентські вибори (ця втрата вимірюється не лише голосами, але й таким ресурсом як вміння працювати з людьми й організовувати їх на підтримку якихось дій чи осіб, як це було у 2004 році). Але, як бачимо, життя нікому політиків не навчило, й вони продовжують діяти у старий спосіб.

Ми констатуємо відсутність в Україні незалежного професійного судочинства, однак покладаємо провину за це не лише на нинішню владу, бо добре пам'ятаємо, як колишня влада за часів прем'єрства тієї ж Тимошенко докладала чимало зусиль, аби зробити суди ручними й підконтрольними, пам'ятаємо зневажливе ставлення до букви і духу Закону призначених за допомогою БЮТу суддів, пам'ятаємо, як формувала під себе партія «Батьківщина» той самий Печерський суд, який зараз і судить Юлію Тимошенко.

Сама лідер «Батьківщини» і сьогодні своєю поведінкою в суді продовжує руйнацію таких цінностей як повага до Закону і процедур (а демократія – це, насамперед, чітке дотримання процедурних моментів). І те, що сьогодні суд є лише формальною маскою для прикриття виконання волі Банкової, не може виправдати відверто хамської й провокативної поведінки Юлії Тимошенко, яка порушує ледь не всі норми прийнятого зовсім не цією владою Кримінально-процесуального кодексу. Те саме можна сказати й про народних депутатів, які приходять до суду підтримати экс-прем'єра.

Історія знає чимало випадків, коли підсудні перетворювали суд над собою у суд над системою, але робили вони це коректно з використанням усіх передбачених законодавством формальностей, чим вигідно відрізнялися від тих, хто їх судив. Натомість Юлія Тимошенко не лише змагається з владою у перетворенні суду на шоу, а й вимагає вибіркового ставлення до себе. При цьому ні вона, ні її політична сила й пальцем не поворухнули для того, аби на таке ставлення могли розраховувати всі громадяни (наприклад, в часи прем'єрства Юлії Тимошенко не було нічого зроблено для запровадження в Україні суду присяжних).

Позиція Громадянського руху «Відсіч» полягає у захисті насамперед цінностей, а не осіб. При цьому ми не стоїмо на позиції відмови від захисту окремих осіб, оскільки цінності самі по собі не є абстрактними, вони існують саме для забезпечення гідного життя кожної окремої людини. Однак, на відміну від політиків, ми визнаємо усіх людей рівними, і для нас не має значення посада чи суспільний статус особи, права якої порушуються. Тому участь «Відсічі» у якихось діях чи об'єднаннях розглядається нами як з точки зору наших обмежених можливостей вплинути на результат, так і з точки зору пріоритетів, кого саме з численних жертв свавілля влади варто захищати і в який саме спосіб (оскільки повноцінно захистити всіх ми, на жаль, не можемо). Політики, які мають значно більші можливості захистити себе самі, в наші пріоритетах стоять не на першому

місці. Тому створення Комітету опору диктатурі й розгортання акцій протесту через арешт відомого політика на тлі відсутності подібних дій при значно гірших вчинках влади виглядає як політиканство й маніпуляція суспільною думкою заради забезпечення особистих інтересів опозиції, а зовсім не заради опору диктатурі.

Громадянський рух «Відсіч», <http://vidsich.org.ua/archives/540>